

**SINTEZA****obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul  
Hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative**

<b>Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică</b>	<b>Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)</b>	<b>Argumentarea autorului proiectului</b>
<b>Ministerul Sănătății</b> Nr. 16/5528 din 21.10.2021	Comunică lipsa de obiecții și propuneri	
<b>Ministerul Muncii și Protecției Sociale</b> Nr. 05/5434 din 22.10.2021	Comunică susținerea proiectului fără obiecții	
<b>Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene</b> Nr. DJ/3/041-10798 din 27.10.2021	Comunică lipsa de obiecții și propuneri	
<b>Ministerul Educației și Cercetării</b> Nr. 07-09/5125 din 22.10.2021	Informează despre lipsa de obiecții și propuneri	
<b>Ministerul Culturii</b> Nr. 05/1-09/56 din 04.11.2021	Informează despre lipsa de obiecții și propuneri	
<b>Ministerul Finanțelor</b> Nr. 07/2-17/769 din 19.10.2021	Comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor	

Sub aspectul intenției de reglementare, potrivit notei informative, proiectul de act normativ conține propuneri privind revizuirea și ajustarea cadrului normativ, în special prin prisma Legii nr. 274/2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova, în scopul asigurării abordării unice vis-a-vis de străini în legislația specială care reglementează domeniile sănătății și muncii, precum și utilizarea clară a termenilor “măsuri de integrare, autoritate competentă pentru străini”.

Raționamentele expuse de inițiator în notă reflectă motivul emiterii actului normativ.

Totodată, atenționăm că, proiectul prevede modificarea noțiunii de “autoritate competentă pentru străini” inserată la art. 3 al Legii nr. 200/2010 și prevede că aceasta este o autoritate administrativă, subordonată Ministerului Afacerilor Interne, fără a se indica concret denumirea acestei autorități. Cu referire la art. 14 din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, pentru asigurarea implementării politicii statului în anumite subdomenii sau sfere din domeniile de activitate care fi sunt încredințate unui minister, în subordinea acestuia pot fi create autorități administrative cu forma de organizare juridică de agenții, servicii de stat și inspectorate de stat. În context și în scopul redării unei clarități și previzibilități normei juridice, recomandăm de a revizui norma propusă la art. 3 din Legea nr. 200/2010 și a indica expres care este “autoritatea competentă pentru străini”. Or, orice act normative trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și de clar pentru a putea fi aplicat, cu respectarea unui standard cât mai înalt al calității reglementării.

#### Se acceptă parțial

La moment nu poate fi indicat expres denumirea autorității, “autoritatea competentă pentru străini” fiind denumirea convențională, care se regăsește inclusiv în Legea nr. 274/2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova Articolul 7 alin. (1) “Ministerul Afacerilor Interne, prin structura sa responsabilă – autoritatea competentă pentru străini, coordonează procesul de integrare a străinilor pe teritoriul Republicii Moldova.”.

Biroul migrație și azil urmează a fi reorganizat. Astfel, în conformitate cu Acțiunea 24.5.6. din Planul de Acțiuni al Guvernului

<p><b>Casa Națională de Asigurări Sociale</b> Nr. 5171 din 21.10.2021</p>	<p>Totodată, din punct de vedere redacțional, dispoziția de modificare a art. 3 al Legii nr. 200/2010 se va expune într-un singur alineat, similar amendamentului de la Art. IV.</p>	<p>pentru anii 2021-2022, aprobat prin HG nr. 235/2021, este prevăzută elaborarea proiectului HG cu privire la organizarea și funcționarea autorității competente pentru străini în vederea ajustării acestuia la prevederile Legii nr. 98/2012.</p> <p>Această activitate se încadrează în conceptul de previzibilitate menționat în avizul Ministerului Justiției, structura nouă urmând a răspunde inclusiv obiectivelor stabilite în viitorul document de politici în domeniul migrației.</p> <p>În urma reorganizării va putea fi revizuit cadrul normativ și introdusă denumirea unica a autorității pentru abordare constructivă.</p> <p><b>Se acceptă</b></p>
<p><b>Casa Națională de Asigurări Sociale</b> Nr. 5171 din 21.10.2021</p>	<p>Comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor</p>	

<p><b>Compania Națională de Asigurări în Medicină</b> Nr. 01-02/2309 din 19.10.2021</p>	<p>Comunică lipsa de obiecții și propuneri</p>
<p><b>Centrul Național Anticorupție</b> Nr. 06/2-6903 din 18.10.2021 Referință la Nr. 06/2-4386 din 05.07.2021</p>	<p><u>Nr. 06/2-6903 din 18.10.2021</u> Rezultatele expertizei anticorupție sunt expuse în raportul nr. ELO21/7335 din 05.07.2021, remis în adresa Ministerului Afacerilor Interne prin scrisoarea nr. 06/2-4386 din 05.07.2021 și care poate fi vizualizat pe pagina web oficială a Centrului Național Anticorupție: <a href="http://www.cna.md">www.cna.md</a>. Prin urmare, ținând cont de faptul că proiectul remis repetat spre expertizare nu a suferit modificări esențiale, în temeiul art. 28 alin. (8) din Legea integrității nr. 82/2017, considerăm inoportună efectuarea expertizei anticorupție, în mod repetat, asupra proiectului respectiv.</p> <p><u>Nr. 06/2-4386 din 05.07.2021</u> <b>RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE</b> Nr. ELO21/7335 din 05.07.2021 la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr. 1593/2002; Legea nr.270/2008; Legea nr.200/2010; Legea nr.105/2018)</p> <p>Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.</p> <p><b>I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului</b> <b>I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului</b> Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Afacerilor Interne, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.</p>

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

### **I.2.Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului**

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Proiectul supus expertizei nu a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Interne și nici pe portalul guvernamental [www.particip.gov.md](http://www.particip.gov.md), nefiind asigurat accesul părților interesate la proiectul menționat.

Suplimentar, obligația autorului de a asigura consultarea publică a proiectului rezultă și din norma cuprinsă la pct.190 al Regulamentului Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, care statuează că "[...] Proiectul anunțat se plasează, concomitent, pe pagina web oficială a autorului proiectului în vederea efectuării consultării publice a proiectului".

Cu referire la informarea publicului privind inițierea elaborării prezentului proiect de decizie, se remarcă că autorul nu a respectat nici această etapă esențială a procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare a deciziilor statuată la art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Prin urmare, având în vedere cele expuse mai sus, se remarcă că transparența în procesul decizional nu a fost asigurată.

### **I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului**

Potrivit notei informative: „Proiectul a fost elaborat întru executarea

prevederilor Art.VI din Legea nr. 139/2020 pentru modificarea unor acte normative. Legea nr.139/2020 a asigurat realizarea angajamentelor asumate de Republica Moldova pe Acordul de Asociere, și a creat pre-condiții pentru reducerea riscurilor excluderii sociale a imigranților, asigurarea ordinii publice și securității naționale prin informarea din momentul legalizării șederii referitor la statutul juridic acordat în țara noastră.”

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea Legii nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, Legii nr.270/2008 privind azilul în Republica Moldova, Legii nr.200/2010 privind regimul străinilor în Republica și a Legii nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj Moldova. În acest sens, autorul a precizat că, „Modificările propuse vor permite asigurarea abordării unice vis-a-vis de străini în legislația specială care reglementează domeniile sănătății și muncii, precum și utilizarea clară a termenilor „măsuri de integrare, autoritatea competentă pentru străini”. Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

#### **I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect**

Proiectul promovează interesul public privind perfecționarea cadrului normativ ce va asigura dreptul străinilor la măsurile de integrare, serviciile medicale, piața muncii.

#### **I.5. Justificarea soluțiilor proiectului**

##### **I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.**

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;

f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea elaborării proiectului, fiind întrunite cerințele art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

#### **I.5.2. Argumentarea economică-financiară.**

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Potrivit notei informative: „Implementarea proiectului dat se va efectua din bugetul instituțiilor responsabile în limita resurselor disponibile.

Cu referire la modificarea Legii nr.1593/2002 remarcăm că modificarea expusă în anexa nr.2 la Legea prenotată nu va genera cheltuieli suplimentare din bugetul de stat, reieșind din faptul că străinii care desfășoară activitate de voluntariat în Republica Moldova au fost deja încadrați în sistemul AOAM prin reglementările Legii nr.139/2020 în vigoare din 01.01.2021.

Cu referire la modificarea Legii nr.105/2018 menționăm că, serviciile Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă se acordă străinilor în condițiile Legii date, fără careva excepții pentru ei. De exemplu, ajutorul de șomaj se va achita acestora cu condiția că aceștia au activat și au realizat un stagiu de cotizare în sistemul public de asigurări sociale de stat de cel puțin 12 luni în ultimele 24 de luni calendaristice premergătoare date înregistrării, conform art.43 din Legea nr.105. La moment nu sunt străini care primesc ajutor de șomaj. Nu este posibil de estimat câți străini se vor adresa pentru serviciile prestate de agențiile teritoriale ale Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă. la moment avem înregistrați 24 străini.”

## **II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului**

### **II.1. Limbaajul proiectului**

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate

în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

## **II.2. Coerența legislativă a proiectului**

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

## **II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect**

Proiectul nu reglementează activitatea agenților publici și/sau a entităților publice.

## **II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului**

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

## **III. Concluzia expertizei**

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne întru executarea prevederilor Art.VI din Legea nr.139/2020 pentru modificarea unor acte normative. Legea nr.139/2020 a asigurat realizarea angajamentelor asumate de Republica Moldova pe Acordul de Asociere, și a creat pre-condiții pentru reducerea riscurilor excluziunii sociale a imigranților, asigurarea ordinii

Ca urmare a raportului de expertiză din 05.07.2021 a fost plasat pentru consultare publică.

publice și securității naționale prin informarea din momentul legalizării șederii referitor la statutul juridic acordat în țara noastră.

Proiectul supus expertizei nu a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Interne și nici pe portalul guvernamental [www.particip.gov.md](http://www.particip.gov.md), nefiind asigurat accesul părților interesate la proiectul menționat.

Prevederile proiectului corespund scopului declarat de către autor în nota informativă și acesta este în conformitate cu interesul public.

În normele formulate prin proiectul supus expertizei anticorupție n-au fost identificați careva factori și riscuri de corupție.

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-consultarii-publice-asupra-proiectului-hotararii-guvernului-privind-aprobarea-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-unor-acte-normative/8349>

Totodată în cadrul procesului de reavizare proiectul a fost plasat repetat:

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-consultarii-publice-asupra-proiectului-hotararii-guvernului-privind-aprobarea-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-unor-acte-normative/7867>